

Riflessi di poesia e prosa slovena. V Trstu, tiskarna Dolenc, založil *Fran Pirman*, cena 1 krona. — V lični, knjižici 64 strani nam podaja prelagatelj pesmi različnih pesnikov slovenskih, za temi dve národní pesmi in koncem dve majhni povesti v prozi. Prelagatelj namen je plemenit, kar vidimo iz predgovora: pokazati hoče Italijanom bisere naše književnosti in takó vzbuditi v onem narodu simpatije do nas Slovencev; še več, približati želí oba naroda. Iz tega je torej razvidno, da je knjižica namenjena najprej Italijanom, ki originalov ne poznajo in ne poznajo morda ničesar drugega iz književnosti naše. — Prelagatelj mora, ne le da umeje in »čuti« izvirnik, popolnoma vladati tako italijanskemu jeziku, kakor italijanskemu verzú, da podá v lepi gladki obliki to, kar si je izbral. Nas izvestno veselí, ako se mu posrečí pokazati svetu, kar ima narod naš lepega, umetniškega, zato bi bili pa tudi od srca hvaležni njemu, kdor bi kaj izbral in prevedel takó, da bi prevod ohranil lepoto, preprostost v umetnosti in umetnost v preprostosti. Kdor bi pa naše umotvore kvaril in jih ponujal inorodcem v prisiljeni obliki, vreden je naše graje že iz ljubezni do resnice in iz narodnega ponosa. Italijani v svojem finem, umetniškem ukusu — reči moramo naravnost — ne dobé po tej knjižici kaj dobrih mislij o naši literaturi in ne kaj dobrega mnenja o naših umotvorih, katere imenuje prelagatelj „serene e sublimi“. Da ni jezik čist in gladek, da ni skladnja povsod, kakor bi morala biti, krivo je morda to, da se je prelagatelj takó vestno držal izvirnika, kar je jako hvalno, če prevod zaradi tega ne trpi na okretnosti, harmoniji in blagoglasji. Prvih pet pesmij je Prešérnovih. Kakó težko je prevajati in kako lahko se spodrsniti ob Prešérnovih poezijah, povedal je že Stritar, ko se je lotil tega dela Nemeec. V italijanskih poezijah Prešérnovih je to dobro, da prelagatelj nikdar ni krenil po svojem poti, ampak se tesno držal izvirnika. Ali te poezije so izgubile nežno neprisiljenost, originalno ženjalnost in so nekamo nedostatne, šepave. Dasi nam je jako žal, reči moramo vendar prav tisto kolikor toliko o ostalih poezijah. — In onidve povesti v prozi? Teh povestij še pisatelja sama izvestno ne imenujeta „serene e sublimi“. Takšen drobiž ima v izvirniku vrednost lahkega neprisiljenega pripovedovanja, v prevodu izgubi še to. Ker ni knjiga namenjena najprej Slovincem, ampak Italijanom, ne sme nam g. prelagatelj zameriti, da smo o knjigi govorili takó — težkega srca sicer — a morali smo, da bi nam Italijani ne očitali naše vzvišenosti, rekoč: „Ecco le vostre poesie e prose sublimi e serene“! Slovanom, večšim italijanščini, ki poznajo original, pa knjižico priporočamo, ker za nje izvirnik ne more izgubiti ničesar. Nadejemo se, da se prelagatelju sčasoma prevajanje bolje posreči v izbiranji kakor obliki in da na naše obče veselje doseže svoj namen. R.

Pefem od fvetiga Alfonsa. — V knjižnici mariberski sem v lanskih počitkih našel majhno tiskovino z naslovom: Pefem od fvetiga Alfonsa, 7 str. 12°; na zadnji strani pod črto stoji: V Gradzi. Natisnjeno pri Tanzer Karoli. Pesem obseza 15 devetvrstičnih kitic brez doslednih stikov. V 1. kitici se ujemajo 1., 3.; 2. in 4.; 5., 7. in 8., pa 6. in 9. vrsta; v drugih pa ne takó. Na 1., 4., 5. in 7. strani so natisnjena pojasnila; n. pr. v tekstu stoji v 2. kitici »fantizh« spodi je: Bubizh, dezhez; na str. 4. »obleke«, spodi »Oblazhila« »gvant«, na str. 5. »bukve«, spodi: »knjige«, na str. 7. »veli«, spodi »guzhi«, »rezhe«.

Kakor se vidi iz navedenih besed, natisnjena je pesenca v bohoričici; v nji je mnogo tiskarskih pogreškov, n. pr. greshviga nam. grešnuiga; kerfhvnsko, favtičh (fantičh) fvnje (svoje); tiskar se je večkrat zmotil pri črkah *v* in *z*.

Pesem poje o sv. Alfonzu, da je že izza mlada služil Jezusa, da je bil »pravizhen doktor«, ki ni hotel jemati »krivih mitev«; izvolil si je tedaj duhovski stan in bil končno škof. Za velike lakote je razdal vse imetje, celó svoj prstan je prodal. Bog mu je poslal izkušnjave in težave, toda Alfonz mu je služil zvesto do 90. leta.

Kar se tiče oblik, naj se omeni: putí se nam. potí se; is sagor (Ki is sagor prisije); oblika »veli« kaže na štirsko narečje ob hrvaški meji. 10. kitica slóve:

V' desheli terda lakota
Ljudi slo hudo vije,
Alfonsus voljno vbogim da
Prihodke vse fhkofije,
In kadar je she vse rasdal
In nima kaj darvati,
Švoj lasten perftan je predal
»Otrozi!« je poslednih djal:
Vam nimam kaj vezh dati.«

Dr. K. Gl.

Dve spominski slavnosti sta se praznovali v minulem meseci. „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ je dné 18. avgusta odkrila spominsko pločo *dr. Fr. Močniku* na njega domu v Cerknem; v Črnem Vrhu nad Idrijo in v Loméh pa se je postavil spomenik, oziroma odkrila se je spominska ploča *M. Cigaletu*. Močnikova spominska ploča ima napis: „V tej hiši se je porodil 1. oktobra 1814. *dr. Fr. Močnik*, vitez *Fr. Jožefovega* reda in železne krone, sloveči matematik. — Postavila „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ 18. avgusta 1894.“ — Cigaletov spomenik v Črnem Vrhu (marmornata piramida z železno ograjo) ima spredi napis: „V črnovrški občini, v Loméh, št. 12. je bil rojen 2. kimovca l. 1819. *Matej Cigale*, slovenski pisatelj, urednik državnega zakonika, umrl kot vladni svetovalec dné 20. malega travna l. 1889. na Dunaju. — »Jeden poglavitnih stebrov mile slovensčine in jeden največjih dobrotnikov slovenskega ljudstva.“ Navratil. — Postavili čistilci l. 1894.“ Ne desni strani se čitajo besede: „Človeku je namen ožlahtniti srce in približati se božji svetosti.“ *M. Cigale*. — Napis na levi strani slóve: „Kar zrak stvarem, je narodu narodnost“. *M. Cigale*. — Spominska ploča v Loméh ima tako-le besedilo: „V tej hiši se je rodil dné 2. kimovca l. 1819. *Matej Cigale*, slovenski pisatelj, umrl dné 20. malega travna l. 1889. na Dunaju.“

Iz zborovanja »Zaveze slovenskih učiteljskih društev.« Kakor posnemljemo iz poročil o letošnjem občem zboru »Zaveze slovenskih učiteljskih društev«, oglasil se je na razpis pisateljskega darila za najboljšo mladinsko povest samó jeden pisatelj, *Dušan Mladinski*, kateremu se je dotična nagrada za povest »Dva brata« tudi prisodila. Na razpis druge nagrade za primerne mladinske pesmi pa se ni oglašil nihče. — Vesela je novica, da bode v tiskarni g. A. Gabrščka izhajala »Knjižnica za mladino«; oblika ji bode tista kakor »Slovanski knjižnici«, dobivali pa se bodo le vezani izvodi.

Drobne novice. Češka časopisa „Radhošt“, v Valaškem Mezeriči in „Opavský Týdenník“ sta priobčila v prevodu novelici „Marek“ in „První láska“, kateri je nekoč v našem listu objavil *Alfonz Pírec*. — „Wiener Abendpost“ je nedavno v listku objavila simpatiško pisan članek „Die Edlinge von Tüchern“; v njem se pisateljica *Mara Čop Marlet* najprej spominja slovenske spevoigre „Teharski plemiči“, nato pa podaja nekaj zgodovinskih drobnostij in mimo drugega navaja tudi pravljico, ki je podlaga rečeni spevoigri. — Dné 3. julija je umrl v Dramljah pri Sv. Juriji na Štajerskem kapelan *Ivan Kolarič*. Pokojnik je bil sodelavec „Ljublj. Zvona“ in je v njem priobčil nekaj pesmij pod imenom „Ogin“ in „Davorinov“. —

Kajkavački dijalekat u Prigorju. Napisao prof. *Vatroslav Rožić* (poseb. odtisek iz „Rada“ knj. CXV, CXVI in CXVIII). U Zagrebu 1894, 8°, 192. — Nedavno je objavil Rožić prvo celotno razpravo o kajkavskem narečji. Prej smo poznavali to za-